

Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 8/2023/2024r.
Dyrektora Powiatowego Centrum Rozwoju Edukacji
w Bartoszycach z dnia 10 kwietnia 2024 r.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

w Powiatowym Centrum Rozwoju Edukacji w Bartoszycach

w strukturę którego wchodzi:

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli

Powiatowa Biblioteka Pedagogiczna

Spis treści

INFORMACJE OGÓLNE.....	4
1. Wprowadzenie	4
2. Słowniczek pojęć	5
CZĘŚĆ PIERWSZA – STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH	7
STANDARD I	7
1. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim, a personelem placówki, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletniego (Art. 22c ust. 1 pkt 1).....	7
2. Zasady dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone (Art. 22c ust. 2 pkt)	7
3. Zasady podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego (Art. 22c ust. 1 pkt 2).....	8
4. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia (Art. 22c ust. 2 pkt 14)	12
5. Zasady i sposób udostępniania personelowi, rodzicom/opiekunom prawnym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania (Art. 22c ust. 7).	13
6. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet (Art. 22c ust. 2 pkt 2).	14

STANDARD II - PERSONEL	17
1. Zasady zatrudniania pracowników w PCRE oraz dopuszczania innych osób do kontaktu z małoletnimi.....	17
STANDARD III - PROCEDURY	18
1. Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty” (Art. 22c ust. 1 pkt 3).....	19
2. Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego (Art. 22c ust. 1 pkt 2).....	20
3. Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi w Internecie oraz utrwalonymi w innej formie (Art. 22c ust. 2 pkt 3).....	22
STANDARD IV - MONITORING	25
1. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich oraz sposoby dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów albo zdarzeń zagrażających dobru małoletniego (Art. 22c ust. 1 pkt 4, PKT 8).	25
CZĘŚĆ DRUGA - ORGANIZACJA PROCESU OCHRONY MAŁOLETNIICH	26
1. Zadania i obowiązki pracowników PCRE wynikające z wdrożenia standardów (podział obowiązków i przydział zadań) (Art. 22c ust. 1 pkt 5, 7).	26
2. Zadania i obowiązki pracowników PCRE w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego (Art. 22c ust. 1 pkt 5, 7).	27
CZĘŚĆ TRZECIA - ZAŁĄCZNIKI	29
PODSUMOWANIE	30
Podstawy prawne Standardów Ochrony Małoletnich.....	31

INFORMACJE OGÓLNE

1. Wprowadzenie

Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1606. Art. 10) nakłada na podmioty, m.in.: placówkę oświatową (tj. poradnię psychologiczno-pedagogiczną) obowiązek wprowadzenia Standardów ochrony małoletnich (Art. 22b pkt.1) w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy (tj. najpóźniej do 15 lutego 2024 r.). Ustawa weszła w życie z dniem 14.08.2023r.

Standardy ochrony małoletnich to dokument opisujący działania placówki oświatowej (PCRE) w zakresie wdrożenia zasad i procedur określonych w Ustawie Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz niektórych innych ustaw (Rozdział 4b Art. 22c ust.1 pkt.1-8; ust.2 pkt 1-4, ust.4,5,6,7) i Ustawie z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Rozdział 4b Art. 22c ust.1 pkt. 1-8; ust.2 pkt.1-4; ust.4,5,6,7) dla małoletnich.

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Powiatowego Centrum Rozwoju Edukacji w Bartoszycach jest dbanie o szeroko rozumiane dobro każdego dziecka i działanie w jego najlepszym interesie.

Głównym zadaniem realizowanym przez pracowników naszej placówki jest niesienie dziecku pomocy we wszystkich obszarach jego rozwoju. Obejmuje to również reagowanie na wszelkie dostrzeżone przejawy przemocy, krzywdzenia, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i przepisami wewnętrznymi Powiatowego Centrum Rozwoju Edukacji zwanymi „Standardami Ochrony Małoletnich”, a także etyką zawodową i moralnością.

2. Słowniczek pojęć

1. **Pracownikami** w Powiatowym Centrum Rozwoju Edukacji w Bartoszycach są pedagodzy, psychologzy, logopedzi, doradcy zawodowi i inni specjaliści oraz pracownicy administracji i obsługi zatrudnieni na podstawie umowy o pracę, stażyści, a także wolontariusze i studenci odbywający praktyki zawodowe.

2. **Małoletnim/ dzieckiem** jest każda osoba od urodzenia do ukończenia 18 roku życia.

3. **Opiekunem dziecka** jest osoba uprawniona do reprezentowania dziecka, jego przedstawiciel ustawowy (rodzice/opiekun prawny) lub inna osoba uprawniona do reprezentacji na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia sądu. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem dziecka jest także rodzic zastępczy.

4. **Zgoda** rodziców dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka w sytuacji, gdy oboje posiadają pełne prawa do sprawowania opieki nad dzieckiem i stanowią tzw. rodzinę pełną. W sytuacji, gdy dziecko nie jest wychowywane w tzw. rodzinie pełnej, a oboje rodzice posiadają pełne prawa rodzicielskie, wskazana jest zgoda obojga rodziców. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy spornej przez sąd.

5. **Przez krzywdzenie dziecka** należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika PCRE w Bartoszycach, zagrożenie dobra dziecka lub zaniedbywanie go przez jego opiekunów.

6. **Przemoc fizyczna** to wszelkie celowe, intencjonalne działania wobec dziecka powodujące urazy na jego ciele np: bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, itp.

7. **Przemoc emocjonalna** to intencjonalne, nie zawierające aktów przemocy fizycznej zachowania dorosłych wobec dzieci, które powodują znaczące obniżenie możliwości prawidłowego rozwoju dziecka np: wyzwiska, groźby, szantaż, straszenie, emocjonalne odrzucenie, nadmierne wymagania nieadekwatne do wieku i możliwości dziecka, niszczenie ważnych dla niego rzeczy lub zwierząt, nieposzanowanie granic prywatności, itp.

8. **Zaniedbywanie** to niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka zarówno fizycznych, takich jak właściwe odżywianie, ubieranie, ochrona zdrowia, edukacja, jak i psychicznych jak poczucie bezpieczeństwa, doświadczania miłości i troski.

9. **Wykorzystanie seksualne** to każde zachowanie osoby starszej i silniejszej, które prowadzi do jej seksualnego podniecenia i zaspokojenia kosztem dziecka np.: ekshibicjonizm, uwodzenie, świadome czynienie dziecka świadkiem aktów płciowych, zachęcanie do rozbierania się i do oglądania pornografii, dotykane miejsc intymnych lub zachęcanie do dotykania sprawcy, różne formy stosunku seksualnego, itp.

10. **Pod pojęciem cyberprzemocy** należy rozumieć przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

11. **Dane osobowe dziecka** to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

12. **Koordinator** - jest to osoba wyznaczona przez Dyrektora placówki, sprawująca nadzór nad realizacją i monitorowaniem funkcjonowania **Standardów Ochrony Małoletnich** w Powiatowym Centrum Rozwoju Edukacji w Bartoszycach;

13. **Grupa robocza** – pracownicy Powiatowego Centrum Rozwoju Edukacji w Bartoszycach, których Dyrektor wyznaczył jako przedstawicieli wszystkich grup pracowników w celu opracowania, wdrażania i monitorowania **Standardów Ochrony Małoletnich** w Powiatowym Centrum Rozwoju Edukacji w Bartoszycach;

CZĘŚĆ PIERWSZA – STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH

STANDARD I

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim, a personelem placówki, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletniego

1. Pracownicy w celu zapewnienia bezpiecznych relacji między małoletnim a pracownikami są zobowiązani do stosowania w szczególności następujących zasad wobec małoletnich, m.in.:

- a. uznanie, zaufanie, szacunek, autentyczność, szczerłość, wrażliwość i lojalność, otwartość, wyrozumiałość, umiejętność słuchania, współpracy, empatii,
- b. jasnej komunikacji – prostego języka, w tym tekstu łatwego do czytania i zrozumienia (ETR),
- c. zachowania podmiotowości małoletniego,
- d. rozpoznania potrzeb, możliwości i zasobów małoletniego,
- e. ochrony wizerunku małoletniego.

2. Zachowania niedozwolone wobec małoletnich z uwzględnieniem sytuacji dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a w szczególności:

- a. zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie, obrażanie, ośmieszanie
- b. ujawnienie informacji mogących naruszać dobro małoletniego w tym danych szczególnych (wrażliwych) zgodnie z RODO,
- c. naruszanie nietykalności fizycznej małoletniego (zwłaszcza niewłaściwy dotyk, popychanie, szturchanie) -
- d. spanie z małoletnim w jednym łóżku (np. podczas biwaku, „zielonej szkoły/placówki”, wycieczki)

3. Każda osoba, która stwierdzi jakiegokolwiek naruszenia którejkolwiek z ww. zasad, jest zobowiązana o powyższym fakcie powiadomić dyrektora PCRE.

4. Dyrektor po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego podejmuje stosowne działania organizacyjno - prawne, w zależności od wyników swoich ustaleń.

5. Dyrektor jest zobowiązany do dokumentowania swoich działań w ww. zakresie.

2. Zasady dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone (Art. 22c ust. 2 pkt 1).

a) Bezpieczne relacje między małoletnimi:

1. Małoletni mają obowiązek przestrzegania ogólnie obowiązujących zasad i norm zachowania.
2. Małoletni uznają prawo innych małoletnich do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną,

cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmienność, co godziłoby w poczucie godności osobistej.

3. Kontakty między małoletnimi cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych; poprawny, wolny od wulgaryzmów język; kontrola swojego zachowania i emocji; wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
4. W kontaktach między sobą małoletni nie powinni zachowywać się prowokacyjnie. Nie powinni również mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogości ze strony innych.
5. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród małoletnich nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Małoletni nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji oraz przemocy wobec innych.
6. Małoletni uczestniczący w spotkaniach na terenie PCRE w Bartoszcach powinni zapoznać się z obowiązującymi procedurami bezpieczeństwa – co umożliwi im adekwatne reagowanie w sytuacji łamania zasad bezpieczeństwa.
7. Małoletni mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom przemocy oraz informowania pracowników PCRE w Bartoszcach o takich sytuacjach.
8. Jeśli małoletni stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w PCRE pomoc, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.

b) Niedozwolone zachowania małoletnich w PCRE w Bartoszcach (m.in.: podczas trwania diagnozy/ terapii/ porady):

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec małoletnich i innych osób:
  - agresji i przemocy fizycznej w różnych formach (np.: bicie/ uderzenie/ popychanie/ kopanie/opluwanie); wymuszenia; napastowanie seksualne;
  - agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.: obelgi, wyzwiska; wyśmiewanie, drwienie, szydzenie; groźby; obraźliwe SMS-y i MMS-y; telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające.
2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w PCRE, np. rzucanie przedmiotami, przynoszenie ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używanie ognia na terenie PCRE w Bartoszcach.
3. Nieuzasadnione, bez zgody prowadzącego opuszczenie sali.

4. Wyjście bez zezwolenia poza teren PCRE w Bartoszycach.
5. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć organizowanych w PCRE w Bartoszycach.
6. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.
7. Przywłaszczenie własności lub celowe niszczenie, nieszanowanie własności innych osób oraz własności PCRE w Bartoszycach.
8. Fotografowanie, nagrywanie dźwięku lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych osób bez ich zgody.

3. Zasady podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego (Art. 22c ust. 1 pkt 2).

Zasady podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia stosowania przemocy domowej (fizycznej, psychicznej, seksualnej) i przemocy rówieśniczej wobec małoletniego.

a) Zasada obejmuje zgłoszenie wskazujące na stosowanie wobec małoletniego przemocy domowej, tj.:

– przemocy fizycznej (rodzic, opiekun lub inna dorosła osoba mieszkająca z dzieckiem w domu popycha je, szarpie, bije, kopie, rzuca czymś w dziecko na tyle mocno, że pozostawia to ślady lub powoduje obrażenia.);

– przemocy psychicznej (rodzic dziecka, opiekun lub inna osoba dorosła mieszkająca z dzieckiem w domu wyzywa, obraża lub poniża dziecko i/lub zachowuje się w sposób, który sprawia, że dziecko boi się, że może zostać fizycznie skrzywdzone.);

– przemocy seksualnej (dorosły, krewny, przyjaciel rodziny lub osoba nieznajoma angażuje dziecko w aktywność seksualną, bez kontaktu fizycznego lub z kontaktem fizycznym, takim jak dotykanie, zmuszanie dziecka do dotykania ciała sprawcy w sposób seksualny czy stosunek seksualny.)

- zaniedbania (nikt w rodzinie dziecka nie sprawia, by czuło się ważne, wyjątkowe i kochane, nie troszczy się o nie ani go nie wspiera, rodzic/opiekun dziecka nie opiekuje się dzieckiem, nie interesuje jego zdrowiem, odżywianiem, warunkami bytowymi).

Przemoc domowa – jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym

seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej (Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj.. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.).

b) Zasada obejmuje zgłoszenie wskazujące na stosowanie wobec małoletniego przemocy rówieśniczej (Dziecko doświadcza różnych form przemocy ze strony rówieśników w szkole, sąsiedztwie lub ze strony rodzeństwa, bezpośrednio lub z użyciem technologii komunikacyjnych (Internetu i telefonów komórkowych).

Zgłoszenie stosowania przemocy domowej/rówieśniczej:

1. Zgłoszenie stosowania przemocy domowej/rówieśniczej przez małoletniego.

a) Małoletni zgłasza ustnie lub pisemnie (np. bezpośrednio, SMS-em, drogą elektroniczną, telefoniczną lub inną alternatywną formą komunikacji w przypadku dziecka obcojęzycznego) pracownikowi lub dyrektorowi PCRE fakt stosowania wobec niego przemocy domowej.

b) Pracownik PCRE w Bartoszycach zgłasza fakt stosowania przemocy wobec małoletniego w formie dokumentu, tj. Karta zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego (Załącznik nr 1) - dyrektorowi PCRE w Bartoszycach.

c) Dyrektor PCRE w Bartoszycach:

- podejmuje szybką interwencję w przypadku przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i gdy zagrożone jest jego życie zawiadamia odpowiednie służby porządkowe, tj. policję dzwoniąc pod nr 112 lub 997;
- w przypadku niewymagającym podjęcia szybkiej interwencji zaleca pracownikowi merytorycznemu PCRE (psycholog, pedagog w rejonie swojego działania) wdrożenie planu pomocy dziecku, tj. Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia (patrz zasada 3 pkt.1 Standard I Polityka) i sporządzenie dokumentu, pt. Karta interwencji (Załącznik nr 2) wg określonej procedury podejmowania interwencji (patrz Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego)

STANDARD II - PERSONEL

W ramach drugiego standardu - Personel (dotyczy monitoringu, edukacji i zaangażowania pracowników/współpracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci) określono zasady bezpiecznej rekrutacji personelu spójne z zasadami zawartymi w Ustawie Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw oraz Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

ZASADY:

1. Dyrektor - przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, ma obowiązek uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zgromadzone w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, zwany dalej „Rejestrem”.
2. Osoba, o której mowa w pkt 1. przedkłada Dyrektorowi informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600) lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
3. Osoba, o której mowa w pkt. 1 posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada dyrektorowi informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi lub stosowne oświadczenia zgodnie z wymogami art. 21 Ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) zwany dalej ustawą.
4. Informację z rejestru Dyrektor utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych personelu/pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
5. Informacje oraz oświadczenia, *dotyczy obcokrajowców - osób mieszkających za granicą*, dyrektor załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do takiej działalności.
6. Wprowadza się zasady postępowania w przypadku dopuszczania do pracy innych osób niż personel placówki, w szczególności osoba, która ma pełnić funkcję/zadania opiekuna/prowadzącego zajęcia i inne wynikające z art.21 ust.1, na piśmie wyraża zgodę :
  - a. na jej pełnienie/wykonywanie;

- b. na przetwarzania danych osobowych (jakim jest imię i nazwisko i numer pesel) w celu sprawdzenia czy nie jest ujęty w „Rejestrze”;
  - c. przedkłada dyrektorowi informację z Krajowego Rejestru Karnego zgodnie z art.21 ust.3 ustawy;
  - d. w przypadku osoby będącej obcokrajowcem składa oświadczenie (art. 21 ust.4 -8) ustawy.
7. Dyrektor (szczegółowe zapisy Rozdział 3 Ustawy) w szczególności:
- a. sprawdza zawartość Rejestru/analizuje informacje z Krajowego Rejestru Karnego;
  - b. ustala z IOD zasady postępowania ze zgodami opiekunów oraz zapewnieniem poufności danych tam zawartych;
  - c. utrwała w formie wydruku informację z Rejestru oraz informację z Krajowego Rejestru Karnego i załącza do zgody opiekuna;
  - d. wyraża lub odmawia zgody;
  - e. zapewnia zasady archiwizowania dokumentów; (jrwa + instrukcja kancelaryjna).

STANDARD III - PROCEDURY

W przypadku bardziej skomplikowanym (np. dotyczącym wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) powołuje Zespół Interwencyjny, celem wstępnego zdiagnozowania sytuacji małoletniego (patrz zasada 2 Standard III Procedury).

Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała (np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie), a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.

W sytuacji zgłoszenia faktu stosowania przemocy wobec małoletniego bezpośrednio dyrektorowi PCRE w Bartoszycach – dyrektor postępuje wg zasady zawartej w pkt. 1 c.

1. Zgłoszenie podejrzenia przemocy domowej/rówieśniczej lub jej stosowania przez pracownika PCRE w Bartoszycach .

- a) Pracownik PCRE w Bartoszycach, który zauważy lub podejrzewa u małoletniego symptomy stosowania przemocy, jest zobowiązany zareagować, tj. zgłosić powyższy fakt w formie ustnej i pisemnej w postaci dokumentu, tj. Karta zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego (Załącznik nr 1) - dyrektorowi PCRE w Bartoszycach.
- b) Dyrektor PCRE w Bartoszycach:

- podejmuje szybką interwencję w przypadku przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie, tj. zawiadamia odpowiednie służby porządkowe, tj. policję dzwoniąc pod nr 112 lub 997;
- w przypadku niewymagającym podjęcia szybkiej interwencji zaleca pracownikowi merytorycznemu PCRE (psycholog, pedagog w rejonie swojego działania) wdrożenie planu pomocy dziecku, tj. Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia (patrz zasada 3 pkt.1 Standard I Polityka) i sporządzenie dokumentu, pt. Karta interwencji (Załącznik nr 2) wg określonej procedury podejmowania interwencji (patrz Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego Standard III Procedury);
- w przypadku bardziej skomplikowanym (np. dotyczącym wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) powołuje Zespół Interwencyjny, celem wstępnego zdiagnozowania sytuacji małoletniego (patrz zasada 2 Standard III Procedury).

c) W sytuacji zgłoszenia faktu stosowania przemocy wobec małoletniego bezpośrednio przez dyrektora PCRE w Bartoszycach – dyrektor postępuje wg zasady zawartej w pkt. 2 b.

Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała (np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie), a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.

2. Zgłoszenie podejrzenia przemocy domowej/rówieśniczej lub jej stosowania przez osoby z zewnątrz.

a) Osoba, która jest świadkiem stosowanej przemocy domowej wobec małoletniego zgłasza fakt stosowania przemocy ustnie lub pisemnie dyrektorowi PCRE , pracownikowi PCRE, do sekretariatu PCRE (bezpośrednio, SMS-em, drogą elektroniczną, telefoniczną).

b) Zgłoszenia może dokonać również w formie anonimowej.

c) Pracownik PCRE zgłasza fakt stosowania przemocy wobec małoletniego w formie dokumentu, tj. Karta zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego (Załącznik nr 1) - dyrektorowi PCRE w Bartoszycach lub koordynatorowi.

d) Dyrektor PCRE w Bartoszycach:

- podejmuje szybką interwencję w przypadku przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie, tj. zawiadamia odpowiednie służby porządkowe, tj. policję dzwoniąc pod nr 112 lub 997;
- w przypadku niewymagającym podjęcia szybkiej interwencji zaleca pracownikowi merytorycznemu PCRE (psycholog, pedagog w rejonie swojego działania) wdrożenie planu pomocy dziecku, tj. Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia (patrz zasada 3 pkt.1 Standard I Polityka) i sporządzenie dokumentu, pt. Karta interwencji (Załącznik nr 2) wg określonej procedury podejmowania interwencji (patrz Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego Standard III Procedury);
- w przypadku bardziej skomplikowanym (np. dotyczącym wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) powołuje Zespół Interwencyjny, celem wstępnego zdiagnozowania sytuacji małoletniego (patrz zasada 2 Standard III Procedury).

e) W sytuacji zgłoszenia faktu stosowania przemocy[1] wobec małoletniego bezpośrednio dyrektorowi PCRE w Bartoszycach – dyrektor postępuje wg zasady zawartej w pkt. 3 c).

3. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia (Art. 22c ust. 2 pkt 4).

Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia – schemat postępowania.

1. Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu jego krzywdzenia opracowuje zespół powołany przez dyrektora PCRE. W jego skład mogą wchodzić: koordynator d.s. Standardów ochrony małoletnich, specjaliści (psycholog, pedagog w rejonie swojego działania), pracownik merytoryczny PCRE zgłaszający przemoc domową/rówieśniczą.
2. Plan wsparcia wdrażany jest w każdej sytuacji krzywdzenia małoletniego, tj. w szczególności w sytuacji niewymagającej szybkiej interwencji jak i w przypadku bardziej skomplikowanym (np. dotyczącym wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu), tj. pracy Zespołu Interwencyjnego.
3. Strukturę planu wsparcia stanowi, m.in.:
  - Karta zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego (Załącznik nr 1);

– Diagnoza, w tym charakterystyka doznanej krzywdy (rodzaj doznanej krzywdy, okoliczności doznanej krzywdy, stopień naruszenia prawa, stopień zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego – w obszarze zdrowia, życia, rozwoju); analiza dostępnej dokumentacji, np. wyniki rozmów, wyniki obserwacji (zachowanie, wygląd) dokonane przez np. rodziców, psychologa/pedagoga/ logopedę, innych pracowników oraz instytucji wspomagających ochronę dziecka – psychologów, pedagoga, wychowawcę ze szkoły; określenie czynników ryzyka doznanej krzywdy oraz czynników wsparcia małoletniego–ustalenie indywidualnych potrzeb ofiary krzywdzenia w obszarze jej zdrowia/życia, zdrowia psychicznego, funkcjonowania emocjonalno-społecznego oraz w obszarze prawnym i socjalnym.

– Cel wsparcia, tj. zapewnienie specjalistycznego wsparcia małoletniemu udzielanie systematycznej/ okresowej pomocy np. psychologicznej, terapeutycznej; wdrożenie działań mających przywrócić równowagę emocjonalną małoletniemu, wzmacnianie poczucia jego własnej wartości; wspieranie rodziców/opiekunów, prawnych małoletniego w rozwiązywaniu problemów wychowawczych; złagodzenie psychicznych i behawioralnych objawów skrzywdzenia złagodzenie stresu, lęku małoletniego; zapewnienie bezpieczeństwa (np. socjalnego, psychicznego, prawnego); kształcenie umiejętności radzenia sobie z brakiem akceptacji społecznej, izolowaniem, dyskredytowaniem, z trudnymi sytuacjami w środowisku rodzinnym i społecznym.

– Zasoby wewnętrzne PCRE w Bartoszycach (dyrektor, zespół psychologów/pedagogów, zespół interwencyjny, rodzice/opiekunowie prawni dziecka) oraz źródła zewnętrznego wsparcia małoletniego (np. sąd rodzinny, kurator sądowy, policja, placówki doskonalenia nauczycieli, służba zdrowia, MOPS/GOPS; organizacje pozarządowe działające na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem itp.).

– Harmonogram działań, który uwzględnia: zakres wsparcia (wynika ze zdiagnozowanych w różnych obszarach indywidualnych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych oraz psychofizycznych małoletniego – ofiary krzywdzenia); wymiar godzin i okres, w jakim będzie udzielane wsparcie (zależy od doświadczanych przez małoletniego skutków krzywdy oraz zaobserwowanych efektów wsparcia w okresie ich monitorowania).

– Formy wsparcia, m.in.: praca indywidualna z małoletnim; zespołowa (warsztaty rozwojowe, zajęcia grupowe), bezpośrednia rozmowa z małoletnim (prowadzona przez psychologa/pedagoga).

– Metody, m.in.: analiza dokumentacji związanej z sytuacją małoletniego.

– Ocena efektywności udzielanego wsparcia, tj. ocena adekwatności udzielonego wsparcia do zdiagnozowanych potrzeb małoletniego – ofiary krzywdzenia.

4. Powyższe informacje zostają zgromadzone w dokumencie Karta interwencji (Załącznik nr 2) wg określonej procedury podejmowania interwencji (patrz Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego Standard III Procedury).

4. Zasady i sposób udostępniania personelowi, rodzicom/opiekunom prawnym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania (Art. 22c ust. 7).

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym standardów ochrony małoletnich do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania został opracowany na podstawie art. 22c ust. 1 pkt 6 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1304).

Zakres:

- Dokumentacja składająca się na standardy ochrony małoletnich jest dostępna na stronie internetowej PCRE w Bartoszycach.
- Rodzice/prawni opiekunowie małoletnich są informowani o dostępności do dokumentu na stronie strony internetowej placówki.
- Na życzenie rodziców/prawnych opiekunów standardy ochrony małoletnich są udostępniane w formie papierowej.
- Obowiązkiem rodziców/prawnych opiekunów jest zaznajomienie się ze standardami i wynikającymi z nich zasadami/procedurami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

5. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet (Art. 22c . 2 pkt 2).

a) Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu:

- Małoletni nie mają dostępu do infrastruktury sieciowej PCRE.
- Sieć jest monitorowana w taki sposób, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
- Rozwiązania organizacyjne na poziomie PCRE bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
- Na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu na terenie PCRE jest zainstalowane oraz systematycznie aktualizowane oprogramowanie antywirusowe, antyspamowe i firewall.

– W PCRE zatrudniony jest pracownik odpowiedzialny za bezpieczeństwo sieci. Do jego obowiązków należą: zabezpieczenie sieci Internetowej placówki przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację i aktualizację odpowiedniego oprogramowania; sprawdzanie, czy na komputerach nie znajdują się niebezpieczne treści.

– Pracownicy posiadają indywidualny login i hasło, umożliwiające korzystanie z komputera na terenie PCRE. Pracownicy zachowują login i hasło w tajemnicy.

– Użytkownikowi komputera zabrania się: instalowania oprogramowania oraz dokonywania zmian w konfiguracji oprogramowania zainstalowanego w systemie, usuwania cudzych plików, odinstalowania programów, dekompletowania sprzętu.

b) Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych:

– Małoletni przynoszą do PCRE telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców.

– Za sposób korzystania z własnych urządzeń elektronicznych na terenie PCRE w Bartoszych odpowiada rodzic/opiekun małegoletniego.

– PCRE nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie, zniszczenie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez małegoletnich.

– Małegoletni nie mogą korzystać z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu podczas diagnozy, zajęć, treningów, warsztatów prowadzonych na terenie PCRE.

– Małegoletni ma obowiązek wyłączyć lub wyciszyć telefon (bez wibracji) i schować go w torbie/plecaku przed rozpoczęciem diagnozy. Telefon pozostaje niewidoczny zarówno dla małegoletniego, jak i pozostałych osób.

– Jeśli małegoletni czeka na ważną informację (połączenie, SMS) ma obowiązek poinformować o tym fakcie, poprosić o pozwolenie na skorzystanie z telefonu i ustalić sposób odebrania tej wiadomości. Dotyczy to także sytuacji, gdy wystąpiła pilna potrzeba skontaktowania się, np. z rodzicami lub w innej ważnej sprawie.

– Na terenie PCRE zakazuje się małegoletnim filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych. Powyższe nie dotyczy wydarzeń odbywających się w PCRE, na rejestrację których udzielono zgody.

c) Zasady postępowania w przypadku naruszenia zasad korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych na terenie PCRE:

– W przypadku naruszenia przez małegoletniego zasad używania telefonów komórkowych na terenie PCRE, pracownik niezwłocznie informuje o tym fakcie

rodziców/prawnych opiekunów małoletniego i wspólnie z rodzicami/prawnymi opiekunami ustala plan dalszego postępowania.

d) Zasady ochrony wizerunku małoletniego:

- Wizerunek podlega ochronie na podstawie przepisów zawartych w Kodeksie cywilnym, w ustawie o prawie autorskim o prawach pokrewnych, a także na podstawie ustawy o ochronie danych osobowych (RODO) – jako tzw. dana szczególnej kategorii przetwarzania.
- Upublicznianie wizerunku małoletniego do 16 lat, utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga wyrażenia zgody osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę nad dzieckiem (wymóg art. 8 RODO).
  - Zgody, o których mowa powyżej są wyrażane w formie pisemnej.
- Rodzice małoletniego/opiekunowie lub małoletni powyżej 16 roku życia wyrażając zgodę na upublicznienie wizerunku, określają precyzyjnie miejsca i kanały upubliczniania wizerunku, kontekst w jakim wizerunek będzie wykorzystany, a także okres upublicznienia.
- Osoba wyrażająca zgodę otrzymuje klauzulę informacyjną o zasadach przetwarzania danych osobowych w postaci wizerunku małoletniego oraz jest informowana przez osobę reprezentującą administratora danych osobowych o przysługujących prawach, w tym prawie do wycofania zgody oraz innych, zgodnie z art. 5 RODO.
- Pracownikowi PCRE w Bartoszycach nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku małoletniego (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie placówki bez pisemnej zgody jego opiekuna.
  - Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna małoletniego – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
  - W przypadku utrwalania wizerunku małoletniego na zajęciach „otwartych”, pokazowych” wymagana jest zgoda w formie pisemnej.

e) Zasady ochrony danych osobowych małoletnich:

- W PCRE w Bartoszycach wdrożono Politykę ochrony danych osobowych osób fizycznych (pracowników, małoletnich, rodziców/opiekunów) oraz powołano Inspektora ochrony danych.
- Dokumentacja RODO została opracowana zgodnie z wymogami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu

takich danych oraz uchylecia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L z 2016 r. 119, s. 1 ze zm.) oraz ustawy z dnia 10 maja 2018r. o ochronie danych osobowych z uwzględnieniem zasad: zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości, ograniczenia celu przetwarzania danych, minimalizacji danych, prawidłowości danych, ograniczenia przechowania danych, integralności i poufności danych, rozliczalności.

- Osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych małoletnich i ich rodziców/opiekunów prawnych posiadają upoważnienie do przetwarzania ich danych osobowych na podstawie art. 6 i 9 RODO.
- Na potrzeby przetwarzania w formach zdalnych (przekazywanie danych osobowych do SIO, organów upoważnionych do przetwarzania danych osobowych małoletnich) opracowano zasady ich przetwarzania .
- Każdy pracownik posiadający dostęp do danych osobowych złożył pisemne oświadczenie o znajomości Polityki bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych pod rygorem odpowiedzialności karnej i zobowiązanie do jej przestrzegania pod rygorem odpowiedzialności karnej.
- Rodzice/prawni opiekunowie małoletnich są informowani o przetwarzaniu danych osobowych poprzez klauzule informacyjne.
- Dyrektor PCRE w Bartoszycach wdrożył odpowiednie środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.
- Dane osobowe małoletnich zarejestrowane w formie pisemnej (teczka dziecka oraz inna dokumentacja pisemna zawierająca dane osobowe małoletnich jest chroniona w zamykanych szafach z ograniczonym dostępem do pomieszczeń ich przechowywania (sekretariat, gabinety specjalistów).
- W PCRE w Bartoszycach wdrożono odpowiednią procedurę postępowania na wypadek wystąpienia naruszenia ochrony danych osobowych. Dane osobowe małoletnich udostępniane są wyłącznie podmiotom uprawnionym do ich uzyskania.

STANDARD III - PROCEDURY

W ramach standardu trzeciego - Procedury (dotyczy podejmowania procedur w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego) określono procedury spójne z procedurami zawartymi w Ustawie Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Art. 22c.1, 2 i Art.

22b oraz Art. 22b Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

PROCEDURY:

1. Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” (Art. 22c ust. 1 pkt 3).

1) Procedura Niebieskiej Karty:

Cel procedury: wskazanie zasad postępowania pracowników PCRE i dyrektora placówki w przypadku stwierdzenia krzywdzenia małoletniego lub uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia.

a) Zakres procedury i ogólne zasady jej stosowania:

1. Procedura postępowania „Niebieskiej Karty” obowiązuje wszystkich pracowników zatrudnionych w PCRE.
2. Nadzór nad stosowaniem procedury sprawuje dyrektor PCRE (patrz Część II pkt. 2 dokumentu Standardy ochrony małoletnich).
3. Druki i formularze „Niebieskiej Karty – A” i „Niebieskiej Karty – B” znajdują się w sekretariacie PCRE. Sekretariat prowadzi rejestr wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” oraz dokumentację po zakończonej procedurze (tj. Teczka zdarzenia).
4. Wgląd w dokumentację wszczętych procedur posiadają wyłącznie osoby upoważnione przez dyrektora PCRE, które zobowiązane są do złożenia Oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych osobowych umieszczanych w dokumentach (Załącznik 5).
5. Dokumentację związaną ze wszczętymi procedurami „Niebieskiej Karty” prowadzi osoba wyznaczona przez dyrektora PCRE. Po zakończeniu sprawy umieszcza karty w tzw. Teczki zdarzenia i przekazuje dokumentację do sekretariatu PCRE w Bartoszycach.

b) Wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”:

1. Wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” następuje z chwilą wypełnienia formularza Niebieskiej Karty „A” (Załącznik nr 6) w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec małoletnich lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez małoletniego/personel/osobę z zewnątrz.

2. Do wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” nie jest wymagana zgoda osoby doznającej przemocy.
3. Do wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” nie jest wymagany uprzedni kontakt z osobą stosującą przemoc domową ani obecność tej osoby w czasie wypełniania karty.
4. Dyrektor PCRE w Bartoszycach lub inna osoba wszczynając procedurę „Niebieskiej Karty” ma prawo wykorzystać informacje zawarte we wstępnej diagnozie oceny sytuacji małoletniego – (Załącznik 1, 2), a także przeprowadzić rozmowę z małoletnim.
5. Rozmowę z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przeprowadza się w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi i poszanowanie godności tej osoby oraz zapewniających jej bezpieczeństwo.
6. Czynności w ramach procedury "Niebieskiej Karty" przeprowadza się w obecności rodzica/opiekuna prawnego. W sytuacji, gdy to rodzice/opiekun prawny są podejrzani o stosowanie przemocy wobec dziecka, te czynności przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej (w rozumieniu art. 115 § 11 kk) czyli np. dziadków, pradziadków oraz rodzeństwa (w miarę możliwości również w obecności psychologa).
7. Formularz „Niebieskiej Karty” nie wymaga podpisu osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej.
8. Po wypełnieniu Karty – „A”, osoba dotknięta przemocą domową w rodzinie – rodzic/ opiekun prawny, osoba, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie otrzymuje wypełniony formularz Karty – B (Załącznik nr 7).
9. Formularz Karty „B” jest dokumentem dla osób pokrzywdzonych, zawierającym definicję przemocy, praw człowieka, informację o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc.
10. Formularza „B” nie przekazuje się osobie podejrzanej o stosowanie przemocy domowej.
11. Wypełniony formularz „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni od wszczęcia procedury, przekazuje się do Zespołu Interdyscyplinarnego.
12. Osobą upoważnioną do przekazania formularza jest osoba wyznaczona przez dyrektora PCRE w Bartoszycach (patrz. pkt 4).

2. Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego (Art. 22c ust. 1 pkt 2).

Wprowadzaj procedury w odniesieniu do Zasady podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego (patrz zasada 1 Standard I Polityka).

1. Jeżeli podejrzewasz, że małoletni doświadcza przemocy domowej/rówieśniczej[2] (m.in.: w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez rodzica lub opiekuna; krzywdzenia dziecka przez osobę nieletnią, czyli taką, która nie ukończyła 17roku życia; krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie):

– z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie zadbaj o bezpieczeństwo małoletniego i odseparuj je od sprawcy (np. rodzica/opiekuna/kolegi) podejrzanego o krzywdzenie; zawiadom policję pod nr 113 lub 997;

– doświadcza zaniedbania lub rodzic/opiekun dziecka jest niewydolny wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka; porozmawiaj z rodzicem/opiekunem; powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego i/lub materialnego; w przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna powiadom właściwy ośrodek pomocy społecznej;

– jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw poinformuj na piśmie policję lub prokuraturę, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa;

– doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka; przeprowadź rozmowę z rodzicem/opiekunem podejrzanym o krzywdzenie; powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego; w przypadku braku współpracy rodzica/ opiekuna lub powtarzającej się przemocy powiadom właściwy ośrodek pomocy społecznej⁸; równoległe złóż do sądu rodzinnego wniosek o wgląd w sytuację rodziny.

W każdej z powyższych sytuacji należy odwołać się do 2 zasady opisanej w Standardzie I (tj. Zasady podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego), m.in.:

- sporządzić notatkę, tj. opis zdarzenie w dokumencie Karta zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego (Załącznik nr 1);
- ocenić zakres interwencji (uszczerbek na zdrowiu, niewymagająca, skomplikowana), co pozwoli na wdrożenie, np. w przypadku niewymagającym podjęcia szybkiej interwencji planu pomocy dziecku, tj. Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia (patrz zasada 3 pkt.1 Standard I Polityka) i sporządzenie dokumentu, pt. Karta interwencji (Załącznik nr 2) lub w przypadku bardziej skomplikowanym. Zawiadomienie możesz zaadresować do najbliższej dla

Ciebie jednostki. W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane dziecka i dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie – opisz, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę.

- Zawiadomienie możesz też złożyć anonimowo, ale podanie przez Ciebie danych umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji.
- Ośrodek powiadom na piśmie lub mailowo. Pamiętaj o podaniu wszystkich znanych Ci danych dziecka (imię i nazwisko, adres zamieszkania, imiona i nazwiska rodziców), opisz wszystkie niepokojące okoliczności występujące w rodzinie i wszystkie znane Ci fakty.
- Wniosek złoż na piśmie do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka. We wniosku podaj wszystkie znane Ci dane dziecka (imię i nazwisko, adres zamieszkania, imiona i nazwiska rodziców) oraz wszystkie okoliczności, które mogą być istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (opisz, co niepokojącego dzieje się w rodzinie, co zaobserwowałaś/eś).

Powołanie Zespołu Interwencyjnego, celem wstępnego zdiagnozowania sytuacji małoletniego.

Zakres działania Zespołu Interwencyjnego.

- a) Dyrektor PCRE w Bartoszycach powołuje na podstawie zgłoszenia, tj. dokumentu pt. Karta zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego (Załącznik nr 1) - Zespół Interwencyjny do wstępnego zdiagnozowania sytuacji małoletniego.
- b) W skład Zespołu Interwencyjnego wchodzi: koordynator d.s. standardów ochrony małoletnich, pracownik zgłaszający podejrzenie stosowania przemocy, psycholog lub pedagog (w rejonie swojego działania) oraz dyrektor PCRE w Bartoszycach.
- c) Zespół Interwencyjny opracowuje „Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia” (patrz zasada 3 pkt.1 Standard I).
  - W przypadku uwiarygodnienia podejrzenia stosowania przemocy lub stwierdzenia jej stosowania wobec małoletniego, dyrektor poradni wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty”.
  - W przypadku niewskazującym na wiarygodność zgłoszenia (pomówienie, konfabulacja, kłamstwo) – psycholog lub pedagog (w rejonie swojego działania) prowadzą obserwację małoletniego i w terminie 3 miesięcy od zgłoszenia ponownie w składzie, jak w pkt. b dokonują oceny sytuacji małoletniego.

2. Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi w Internecie oraz utrwalonymi w innej formie (Art. 22c ust. 2 pkt 3).

a) Niebezpieczne treści (materiały pornograficzne, a także materiały propagujące nienawiść, rasizm, ksenofobię, przemoc, zachowania autodestrukcyjne).

– PCRE w Bartoszycach nie udostępnia dostępu do Internetu swoim klientom, co powoduje, że nie jest współodpowiedzialna za umieszczanie w sieci tego typu materiałów.

– Za bezpośrednią ochronę małoletniego przed niebezpiecznymi treściami odpowiada rodzic/opiekun prawny.

– PCRE w Bartoszycach w ramach swojej działalności podejmuje działania kształtujące świadomość zagrożeń zarówno rodziców jak i małoletnich. Obejmują one: edukację, profilaktykę, a także pomoc osobom pokrzywdzonym poprzez kontakt z tego typu treściami.

– W przypadku, gdy do pracownik PCRE w Bartoszycach zostanie poinformowany, że małoletni w trakcie pobytu w PCRE mieli styczność z tego typu niebezpiecznymi treściami zgłasza sprawę rodzicom/opiekunowi prawnemu.

– Współpraca z organami ścigania lub sądem rodzinnym obligatoryjnie musi zaistnieć w przypadku naruszenia zakazu rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem małoletniego (osoby poniżej 18 roku życia – art. 202 § 3 kodeksu karnego) oraz treści propagujących publicznie faszystowski lub inny totalitarny ustroj państwa lub nawołujących do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych (art. 256 i art. 257 kodeksu karnego).

b) Ochrona wizerunku:

– Nośniki analogowe zawierające zdjęcia i nagrania uczniów są przechowywane w zamkniętej na klucz szafce, a nośniki elektroniczne zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w folderze chronionym z dostępem ograniczonym do osób uprawnionych przez instytucję u administratora sieci, przez okres wymagany przepisami prawa o archiwizacji.

– Niedopuszczalne jest przechowywanie zdjęć i nagrań z wizerunkiem małoletnich klientów poradni na nośnikach nieszyfrowanych lub mobilnych (telefonach komórkowych i pendrive).

c) Naruszenie prywatności:

- Informacja o zagrożeniu naruszeniem prywatności powinna zostać niezwłocznie przekazana administratorowi systemów informatycznych i dyrektorowi PCRE, którzy podejmują natychmiastowe działania w celu zabezpieczenia danych i ograniczenia dalszego dostępu do informacji niejawnych.
- Następnie należy ustalić okoliczności zdarzenia, poprzez dokładne udokumentowanie pozyskanych informacji i skontaktować się z ekspertem ds. bezpieczeństwa cyfrowego w organie prowadzącym placówkę.
- W przypadku poważniejszych zagrożeń i w sytuacji, gdy naruszenie prywatności jest spowodowane przez osoby spoza PCRE, należy nawiązać współpracę z organami ścigania.
- Należy poinformować osoby dotknięte zdarzeniem (których dane osobowe wyciekły) o sytuacji, by podjęły indywidualne środki zaradcze.

d) Cyberprzemoc:

- PCRE w Bartoszycach przeciwdziała cyberprzemocy przez odpowiednią edukację, i wprowadzanie zasad na poszczególnych zajęciach PCRE w Bartoszycach.
- Małoletni, który stał się ofiarą lub świadkiem cyberprzemocy (wyśmiewania, poniżania uczestników społeczności danej grupy (chodzi o grupę zajęciową, zajęć prowadzonych PCRE w Bartoszycach) przy użyciu technologii cyfrowych, obraźliwych komentarzy, rozpowszechniania wizerunku, manipulowania zdjęciami itp.) powinien zgłosić sytuację do prowadzącego zajęcia. Zgłoszenia może dokonać także świadek cyberprzemocy.
- O zdarzeniu poinformowani zostają rodzice/opiekunowie prawni, którzy wspólnie z koordynatorem ds. Standardów ustalają, czy sytuacja wymaga powiadomienia organów ścigania i czy odpowiedzialnym za to będzie rodzic/ opiekun prawny czy dyrektor PCRE w Bartoszycach.
- PCRE w Bartoszycach proponuje ofierze cyberprzemocy i jej rodzicowi/opiekunowi prawnemu pomoc psychologiczną – pedagogiczną, adekwatną do zdarzenia, które zaistniało. O tym, czy korzystać z takiej pomocy w poradni, czy nie, decyduje rodzic/opiekun prawny po rozmowie z małoletnim.

e) Fake news:

- PCRE w Bartoszycach w ramach swojej działalności edukacyjnej i szkoleniowej uświadamia i uwrażliwia zarówno dorosłych jak i małoletnich klientów na zagadnienie dezinformacji.

– PCRE w Bartoszycach rzetelnie dobiera treści upowszechniane w Internecie na stronie internetowej poradni.

STANDARD IV - MONITORING

W ramach standardu czwartego - Monitoring (dotyczy monitoringu i okresowej weryfikacji zgodności prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony dzieci) określono zasady przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich oraz sposoby dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów albo zdarzeń zagrażających dobru małoletniego na podstawie Ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw oraz Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1304).

1. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich oraz sposoby dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów albo zdarzeń zagrażających dobru małoletniego (Art. 22c ust. 1 pkt 4, PKT 8). Zasady przeglądu i aktualizacji standardów oraz dokumentowania wydarzeń związanych z ich naruszeniem.

Standardy ochrony małoletnich obowiązujące w placówce podlegają regularnemu przeglądowi, w terminie ustalonym przez dyrektora placówki oraz w razie nowelizacji następujących aktów prawnych:

- 1) Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1304),
- 2) Ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1359 ze zm.),
- 3) Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.), w części określonej w Rozdziale XXV „Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności”.

2. Przegląd standardów ochrony małoletnich obowiązujących w placówce polega na ustaleniu wypełniania przez standardy wymogów przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności art. 22c Ustawy, o której mowa w ust. 1 pkt 1.

3. Przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich w placówce dokonują dyrektor placówki, osoba przez niego upoważniona lub służby prawne, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 4 Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, jeżeli placówka jest objęta wspólną obsługą.

4. Aktualizacja standardów przyjmowana jest w drodze zarządzenia dyrektora PCRE w Bartoszycach.

5. Każde zgłoszone zdarzenie zagrażające dobru małoletniego, zostaje odnotowane w Karta zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego (Załącznik nr 1). Karta zostaje dołączona do dokumentacji dziecka, tj. Teczka zdarzenia lub Karta indywidualna zdarzenia.

Teczka/karta zdarzenia:

- zawiera metryczkę (m.in.: imię, nazwisko małoletniego);
- prowadzi ją osoba do tego upoważniona przez dyrektora PCRE w Bartoszycach, koordynator d.s. standardów ochrony małoletnich;
- do czasu zakończenia sprawy pozostaje w dyspozycji osoby upoważnionej przez dyrektora PCRE w Bartoszycach, np. koordynatora d.s. standardów ochrony małoletnich;
- umieszcza się w niej dokumenty wytworzone w trakcie trwania zdarzenia, m.in.: Kartę zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego; Protokoły i notatki z rozmów z małoletnim, osobą zgłaszającą/najbliższą/ niekrzywdzącą czy osobą krzywdzącą; arkusze diagnostyczne; Protokół z posiedzenia Zespołu Interwencyjnego;

Kopię „Niebieskiej Karty – A/B”; Kartę interwencji.

6. PCRE w Bartoszycach (sekretariat PCRE w Bartoszycach) prowadzi Rejestr zdarzeń (dokument zbiorczy) – (Załącznik Nr 8), który zawiera imię nazwisko, powód, datę zgłoszenia.

CZĘŚĆ DRUGA - ORGANIZACJA PROCESU OCHRONY MAŁOLETNIICH

1. Zadania i obowiązki pracowników PCRE wynikające z wdrożenia standardów (podział obowiązków i przydział zadań) (Art. 22c ust. 1 pkt 5, 7).

Osoba odpowiedzialna – Dyrektor PCRE

Zadania/obowiązki

- odpowiedzialny za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich;
- dokonuje oceny stopnia znajomości i poprawności stosowania „Standardów ochrony małoletnich” na bieżąco, w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego; w przypadku zmian prawa,
- wprowadza zmiany na tych samych zasadach, które obowiązywały przy wdrożeniu dokumentu;
- nadzoruje prawidłowość sporządzania dokumentacji;
- powołuje Koordynatora ds. Wdrażania standardów ochrony małoletnich;
- powołuje zespół d.s. opracowania Standardów ochrony małoletnich;
- wdraża zarządzeniem dokument, pt. Standardy ochrony małoletnich;

Zespół d.s. opracowania Standardów ochrony małoletnich

- opracowuje wg obowiązujących aktów prawnych (ustaw) dokument wraz z załącznikami, pt. Standardy ochrony małoletnich;
- udostępniania „Standardy ochrony małoletnich” w wersji podstawowej - sekretariat PCRE, wszyscy pracownicy PCRE w Bartoszycach w formie papierowej oraz na stronie internetowej PCRE w Bartoszycach (wersja elektroniczna); w wersji skróconej w formie elektronicznej na stronie PCRE w Bartoszycach (dotyczy małoletnich);
- prezentuje dokument pracownikom PCRE w Bartoszycach;

Koordynator d.s. Standardów ochrony małoletnich

- koordynuje pracami Zespołu Interwencyjnego;
- dokumentowanie zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich i archiwizowanie wytworzonej dokumentacji; (tworzenieteczki dla każdego dziecka);
- nadzoruje prawidłowość sporządzania dokumentacji, w tym wypełnienia karty A I B;
- kontroluje jakość dostępnych dokumentów w PCRE w zakresie „Standardów ochrony małoletnich”;

- koordynuje działania w ramach pomocy krzywdzonemu małoletniemu, nadzoruje rejestr prowadzonych spraw;
- dokonywanie raz na dwa lata przeglądu „Standardów ochrony małoletnich”;
- ewaluacja standardów ochrony małoletnich;
- raport z ewaluacji wraz z wnioskami i rekomendacjami przedstawia radzie pedagogicznej;
- informuje każdego nowo zatrudnianego pracownika o konieczności zapoznania się z dokumentem, pt. Standardy ochrony małoletnich;

Sekretarka

- prowadzi rejestru zgłaszanych spraw dotyczących podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich;
- przekazuje zawiadomień o podejrzeniu krzywdzenia lub krzywdzeniu, które wpłynęły do sekretariatu (telefon, maile, ustnie) dyrektorowi PCRE w Bartoszycach;
- archiwizuje dokumenty wytworzonych w procesie rozpatrywania spraw krzywdzenia;

Pracownicy PCRE w Bartoszycach:

- zapoznają się z dokumentem, pt. Standardy ochrony małoletnich;
- podpisują oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich;

2. Zadania i obowiązki pracowników PCRE w Bartoszycach w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego (Art. 22c ust. 1 pkt 5, 7).

Dyrektor PCRE w Bartoszycach:

1. W sytuacji zgłoszenia stosowania przemocy domowej, rówieśniczej wobec małoletniego:

- podejmuje szybką interwencję w przypadku przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu[3], wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie, tj. zawiadamia odpowiednie służby porządkowe, tj. policję dzwoniąc pod nr 112 lub 997;

– w przypadku niewymagającym podjęcia szybkiej interwencji zaleca pracownikowi merytorycznemu PCRE (psycholog, pedagog w rejonie swojego działania) wdrożenie planu pomocy dziecku, tj. Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia (patrz zasada 3 Standard I) i sporządzenie dokumentu, pt. Karta interwencji (Załącznik nr 2) wg określonej procedury podejmowania interwencji (patrz Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego Standard III Procedury);

– w przypadku bardziej skomplikowanym (np. dotyczącym wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) powołuje Zespół Interwencyjny, celem wstępnego zdiagnozowania sytuacji małoletniego (patrz zasada 4 pkt. 1a Standard I Procedury).

2. Podpisuje wszystkie pisma wychodzące na zewnątrz w sprawach krzywdzenia małoletnich.

3. Powołuje i nadzoruje pracę Koordynator d.s. Standardów ochrony małoletnich.

4. Powołuje i nadzoruje pracę Zespołu Interwencyjnego.

5. Określa zasady prowadzenie dokumentacji i jej archiwizowania.

6. Organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla małoletniego doznającego przemocy – na prośbę rodzica/opiekuna prawnego. W przypadku osób dorosłych udostępnia listę miejsc w których odpowiednia pomoc jest udzielana.

7. Zapewnia pomoc pracownikom w realizacji ich zadań oraz ich doskonaleniu zawodowym, ułatwiając im np. możliwość konsultacji trudnych przypadków ze specjalistami, wspiera, organizuje szkolenia w zakresie reagowania na przemoc wobec dziecka w rodzinie.

8. Odpowiada za procedury określające zakładanie „Niebieskiej Karty”.

Koordynator d.s. Standardów ochrony małoletnich:

1. Przewodniczy Zespołowi Interwencyjnemu.

2. Współpracuje z dyrektorem PCRE w chwili wdrożenia procedury interwencji.

3. Wszczyyna procedurę „Niebieskiej Karty”.

4. Gromadzi i przetrzymuje (do zakończenia sprawy) dokumentację małoletniego w Teczce zdarzeń.

Pracownik pedagogiczny PCRE w Bartoszycach (psycholog, pedagog, logopeda):

1. Zgłasza fakt stosowania przemocy wobec małoletniego w formie dokumentu, tj. Karta zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego (Załącznik nr 1) - dyrektorowi PCRE.
2. W przypadku niewymagającym podjęcia szybkiej interwencji wdraża plan pomocy dziecku, tj. Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia (patrz zasada 3 Strategia I) i sporządza dokumentu, pt. Karta interwencji (Załącznik nr 2) wg określonej procedury podejmowania interwencji (patrz Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego Standard III Procedury).
3. W przypadku bardziej skomplikowanym (np. dotyczącym wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) bierze udział w pracach Zespołu Interwencyjnego (patrz zasada 2 Standard III Procedury).

Pracownicy obsługi i administracji:

1. Zgłasza fakt stosowania przemocy wobec małoletniego dyrektorowi PCRE, osobie upoważnionej przez dyrektora, np. Koordynator d.s. Standardów ochrony małoletnich.

CZĘŚĆ TRZECIA - ZAŁĄCZNIKI

Załączniki:

Załącznik nr 1: Karta zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego

Załącznik nr 2: Karta interwencji

Załącznik nr 3: Oświadczenie personelu o posiadaniu zdolności prawnej.

Załącznik nr 4: Oświadczenie personelu o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich.

Załącznik nr 5: Oświadczenia o poufności informacji powziętych w procesie postępowania w sprawie krzywdzenia małoletnich

Załącznik nr 6: Formularz „Niebieskiej Karty „A”

Załącznik nr 7: Formularza „Niebieskiej Karty „B”

Załącznik nr 8: Rejestr zdarzeń

PODSUMOWANIE

1. Standardy wchodzi w życie z dniem 10 kwietnia 2024r. Zarządzeniem nr 8/ 2023/2024 Dyrektora Powiatowego Centrum Rozwoju Edukacji w Bartoszychach.
2. Każdy pracownik pisemnie potwierdza zapoznanie się z Standardami ochrony małoletnich – Oświadczenie personelu o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich (Załącznik nr 3).
3. Ogłoszenie dokumentu następuje w sposób dostępny dla klientów oraz pracowników PCRE, w szczególności poprzez umieszczenie w dokumentacji PCRE (wersja papierowa) oraz na stronie internetowej.

Podstawy prawne Standardów Ochrony Małoletnich

- Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.)
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359)
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1606).
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 31 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2021r. poz. 1249).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.) -art. 23 i 24
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

[1,2,3] Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała (np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie), a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.

